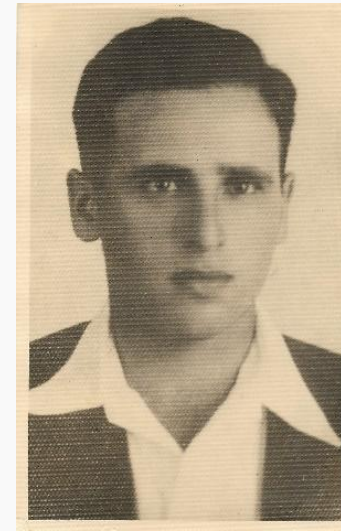

"המעט שאנו, החיים, יכולים לגמול לחברינו המתים -
הוא הזיכרון ההולך אחריהם ואיתנו"
יצחק רבין

אדם ליפקין

12.07.1936 - 1.01.1912

י"א טבת תרע"ב - כ"ב תמוז תשצ"ו

נחקר בידי: לאה קופפרמן

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

על אודות

ארגון המתנדבים 'לתת פנים לנופלים' עוסק בהנצחה של חללי מערכות ישראל ונפגעי פעולות איבה, שנפלו טרם קום המדינה ובמלחמת השחרור.

מתנדבי הארגון עוסקים בקידום תוכניות ופעולות הנצחה שונות. את עיקר תשומת הלב מפנים המתנדבים להשלמת פרטי חייהם של חיילים עלומים, שעל מצבותיהם חסר מידע ושבאתר יזכור של משרד הביטחון חסרות תמונותיהם ואין מידע על קורותיהם.

רובם של אותם חיילים עלומים הם ילידי אירופה, נצר אחרון למשפחתם, שרידי וניצולי שואה, או חיילים בודדים מארצות ערב. לחלקם אין קבר או מצבה שאפשר לפקוד וסיפור חייהם הוא היחיד שמנציח זכרם. לצורך השלמת סיפור חייהם החסר, נוברים החוקרים בארכיונים, בארץ ובחו"ל, מנסים לאתר בני משפחה וחברים ולדלות כל קצה חוט ומידע שיכול להוביל להשלמת סיפור חייהם החסר ובעיקר תמונת פניהם. המסמך הזה הוא סך המסמכים שנמצאו על אודות החייל ואפשרו למעשה את השלמת סיפור חייו ומותו.

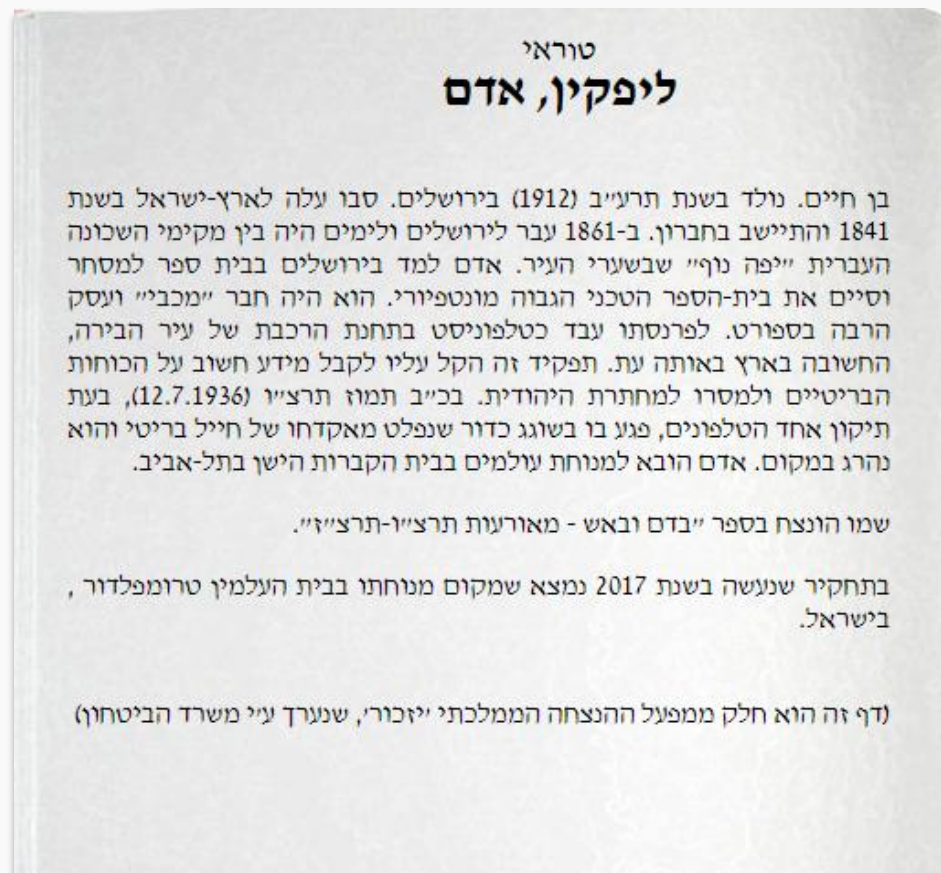
"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דף יזכור

מקור : משרד הביטחון, אתר האינטרנט

חסרים : שם האם, תמונה, תאריך לידה מדויק,

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מצבתו של אדם ליפקין
בית העלמין טרומפלדור

מקור: רשומה זו מ BillionGraves אתר (BillionGraves Website).

מקור: IGRA

אדם ליפקין		Adam Lipkin
Birth Date:	1912-Jan-1	
Birth Date (Hebrew):	Tamuz-22-5696	
Birth Year (Hebrew):	Tevet-11-5672	
Death Date:	1936-Jul-12	
בית עלמין:	Trumpeldor Cemetery	
מקום:	Tel Aviv	
מקום:	תל אביב	
Language of Record:	Hebrew	
District:	Tel Aviv District	

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אדם ליפקין

תמונתו של אדם היתה תלויה כל השנים בחדרה
של **יונה** אחותו.
התמונה באדיבות בנה, **אדם פרידמן**.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

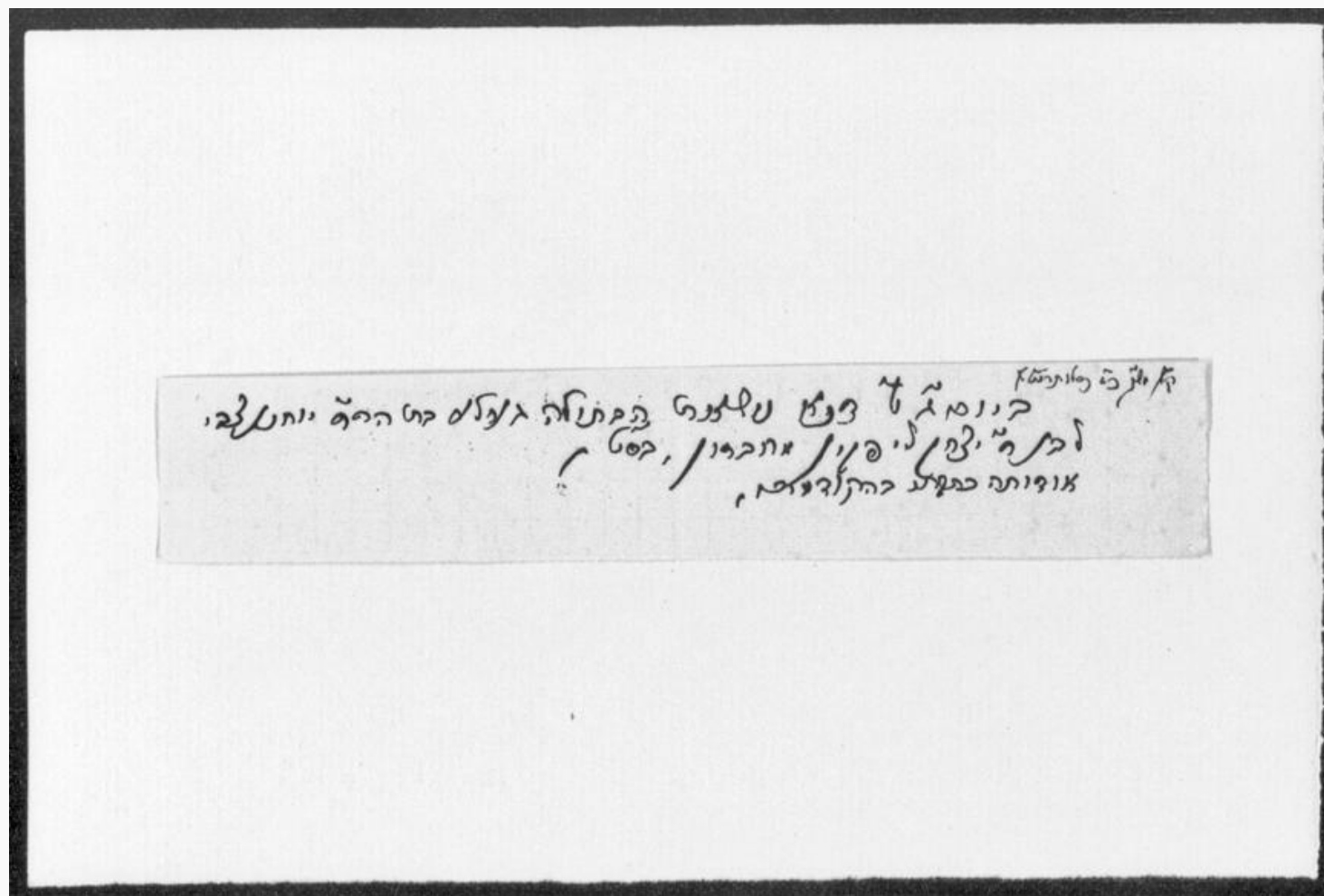

נישואי הורין

כ' כסלו תרנ"א (2.12.1890)

הבתולה בת **הרב יוחנן צבי** נישאה לבן ר' **יצחק ליפקין** מחברון

מקור: פקוא"ם uvaerfgoed.nl

קאמערבא קאמערבא
 בינומ ג' ל' צו ע' שלמה פקטואה געזאגט קאמערבא יוחנן צבי
 אדמו"ר יצחק ליפקין מחברון, קסט
 אדמו"ר פקטואה פקטואה

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

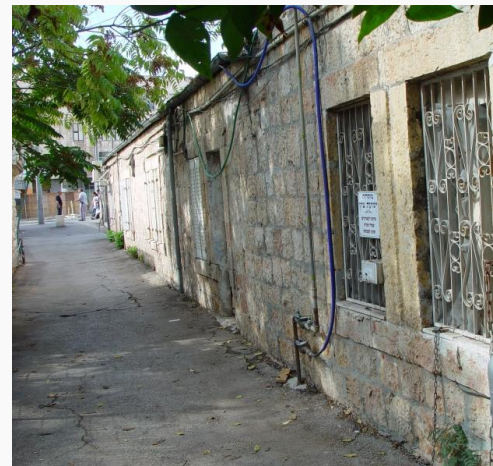
אדם ליפקין [בן/בת] חיים	
Adam Lipkin, child of Haim	
כתובת:	שערי צדק ליפקין
Language of Record:	Hebrew
Year of the Record:	1932
Line:	12

רשומה זו מ רשימת הבוחרים לועד הקהילה ירושלים 1932 (Voters List Jerusalem Va'ad Hakihilah 1932), חלק מ בוחרים למועצות המקומיות 1932 (Voters Local Authorities 1932) מאגר מידע, מספר מסמך 13034, שורה 12, IGRA number 12927. המקור מ גלעד יפת אוסף (Gilad Japhet Collection), רשומה זו הוסף למנוע החיפוש ב 19 יוני 2020.

רשימת חו' חרים לועד הקהילה בירושלים			
מס' :	שם המספחה :	שם הפרט :	שם האב :
3	ליפקין	אבינעם	שערי ירושלים
4	ליפקין	אדם	שערי צדק ליפקין
5	ליפקין	גלה	צבי יוחנן
6	ליפקין	חיים	יצחק
7	ליפקין	טובח	יוחנן
8	ליפקין	יחוריה	דוד
9	ליפקין	יונה	חיים
040	ליפקין	יונה	שנאם
1	ליפקין	יעקב	שמעון
2	ליפקין	ישראל	פנחס
3	ליפקין	טרוה	יצחק
4	ליפקין	צבי	שמעון
5	ליפקין	צביח	פנחס
6	ליפקין	רשה	חיים
13047	ליפקין	טלמח	שערי צדק ליפקין

רשימת הבוחרים לועד הקהילה בירושלים 1932.
ברשימה מופיעים שמותיהם של:
אדם ליפקין אביו חיים, אמו גלה,
אחיו שלמה, אחותו יונה, דודתו
שרה, בני דודיו צבי, ישראל, צביה,
רשה, יונה, טובה ויעקב. שהתגוררו
בשכונת "שערי צדק" ו"שערי
ירושלים" שנוסדו בשנת 1891
ביוזמת הסב ר' יצחק ליפקין.
מקור: IGRA מאגרי מידע ארץ ישראלים

בית ליפקין בשכונת שערי ירושלים

חיים, גלה, יונה ואדם ליפקין בבית ליפקין בירושלים רשימת הבוגרים של כנסת ישראל 1935 מקור: IGRA

מספר סדורי	שם המטפחה שם הפרטי שם האב או הגיל ה כ ת ב ת	הבעל	מספר סדורי
14990	ליפקין	ח'נדא	יוסף (ב)
1	ליפקין	יצחק	שלמה
2	ליפקין	ח'נדא	יצחק (ב)
3	ליפקין	ג'סל	צבי
4	ליפקין	חיים	יצחק
5	ליפקין	גלה	חיים (ב)
6	ליפקין	יונה	חיים
7	ליפקין	אד'ן	חיים
8	ליפקין	יהושע	אברהם
9	ליפקין	טובה	יהושע (ב)
15000	ליפקין	ישראל	פנחס
1	ליפקין	פנחס	יצחק
2	ליפקין	יונה	פנחס
3	ליפקין	יוסף	פנחס
4	ליפקין	סמ'ון	יצחק
5	ליפקין	יונה	סמ'ון (ב)
6	ליפקין	צבי	סמ'ון
7	ליפקין	יוסף	סמ'ון
8	ליפקין	אבינעם	סמ'ון
9	ליפקין	עובדיה	סמ'ון
15010	ליפקין	ברל	פנחס
1	ליפקין	ח'נדא	ברל (ב)
2	ליפקין	לאה	ברל
3	ליפקין	אברהם	רח' בן-יהודה
4	ליפקין	חיים	יצחק
5	ליפקין	גלה	חיים (ב)
6	ליפקין	יונה	חיים
7	ליפקין	אד'ן	חיים
15030	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
1	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
2	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
3	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
4	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
5	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
6	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
7	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
8	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
9	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
15040	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
1	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
2	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
3	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
4	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
5	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
6	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
7	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
8	ליפקין	אריה-צבי	פנחס
9	ליפקין	אריה-צבי	פנחס

אדם ליפקין [בן/בת] חיים	
מקום:	Jerusalem
מקום (עברית):	ירושלים
גיל:	21
שפת הרשומה:	Hebrew
שנת הרשומה:	1935
שורה:	8

מקור רשומה זו ב פנקס הבוגרים של כנסת ישראל תרצ"ה (Voters List Knesset Israel 1935). חלק מ בוגרים של כנסת ישראל 1935 (Voters Knesset Israel 1935) מאגר מידע, שורה 8, מספר IGRA 14949. הרשומות המקוריות מ ארכיון המדינה (Israel State Archives), רשומה זו נוספה למסע החיפוש ב 22 אוקטובר 2022.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אדם ליפקין ויונה פרידמן
יונה, אחותו של **אדם** שהיה לה אח וחבר.
הצילום מטיול בשנת 1935 בלונדון.
באדיבות **אדם פרידמן**, אחיינו.

אדם ליפקין ז"ל

בן חיים

נולד בירושלים

בתרע"ב, 1912

נהרג בירושלים בידי הבריטים

בכ"ב בתמוז תרצ"ו, 12/7/1936

מקום נפילה: ירושלים

באזור ירושלים והסביבה

מקום קבורה: תל אביב, בית הקברות הישן (טרומפלדור)

קורות חיים

בן חיים. נולד בשנת תרע"ב (1912) בירושלים. סבו עלה לארץ-ישראל בשנת 1841 והתיישב בחברון. ב- 1861 עבר לירושלים ולימים היה בין מקימי השכונה העברית "יפה נוף" שבשערי העיר. אדם למד בירושלים בבית ספר למסחר וסיים את בית-הספר הטכני הגבוה מונטיפיורי. הוא היה חבר "מכבי" ועסק הרבה בספורט. לפרנסתו עבד כטלפוניסט בתחנת הרכבת של עיר הבירה, החשובה בארץ באותה עת. תפקיד זה הקל עליו לקבל מידע חשוב על הכוחות הבריטיים ולמסרו למחתרת היהודית. בכ"ב תמוז תרצ"ו (12.7.1936), בעת תיקון אחד הטלפונים, פגע בו בשוגג כדור שנפלט מאקדחו של חייל בריטי והוא נהרג במקום. אדם הובא למנוחת עולמים בבית הקברות הישן בתל-אביב.

שמו הונצח בספר "בדם ובאש" -- מאורעות תרצ"ו-תרצ"ז.

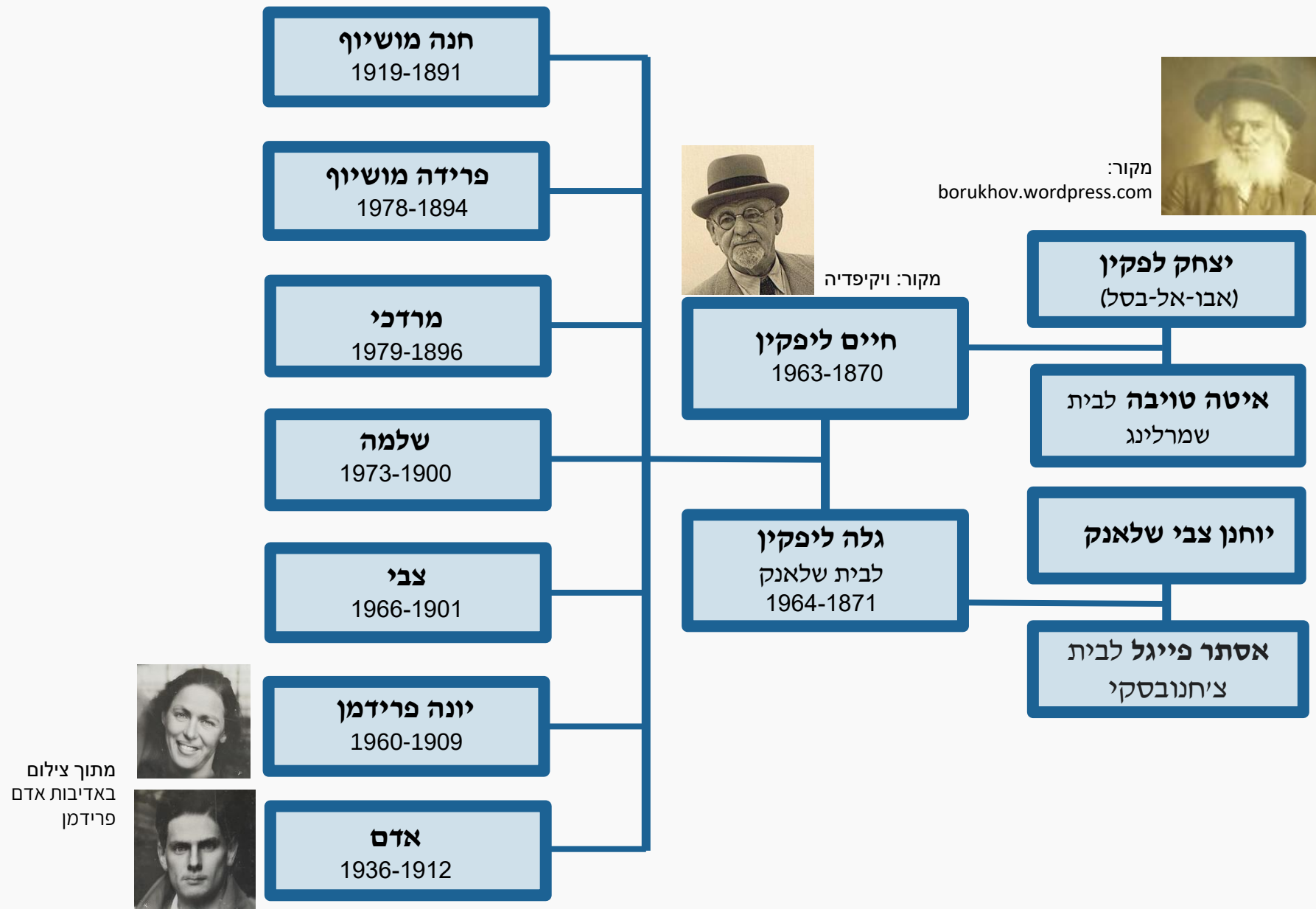
"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: סיפורי ארץ-ישראל: אבו אל-באסל
מאת : ד"ר אליהו בורוכוב
מקור: yoaview.com
אדם ליפקין עומד משמאל

יושבים, מימין לשמאל: יוסף משיוף - נינו של יצחק לפקין; גלה לפקין - כלתו של יצחק, אשת בנו חיים; יצחק לפקין עצמו; חנה דבורה (חנצ'ה) זקס - ביתו שהיא סבתי - הכלה בתיאור הנסיעה; צבי משיוף - נינו; עומדים, מימין לשמאל: יונה איטה (טונלה) בנדיקס, לימים אשרי - ניתנו; יונה בת חיים לפקין, לימים פרידמן - נכדתו; צבי בן חיים לפקין - נכדו; יונה איטה זקס, לימים בורוכוב - נכדתו היא אימי אדם בן חיים לפקין - נכדו. התמונה צולמה ב-1924 כשיצחק לפקין אבו-ל-בסל היה בן 90.

תמונתו של אדם ליפקין נמצאה בספר מאורעות תרצ"ו
מקור: ספר מאורעות תרצ"ו 1936 עורך: ברכה חבס, תרצ"ו 1936,
הוצאת "דבר" עמ' 656
באדיבות מיכאל, ארכיון ירושלים

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

דבר, יום חמישי, מרץ 18, 1937, מדור Front page

זכר לחללי תרצ"ו

לספר מאורעות תרצ"ו ההולך וגדל
ב"דבר" חסרות תמונותיהם של ההללים:
ינאי קולר,
זלצ' לוינסון,
אסתר שיטריט,
שלום שמואלביץ,
אדם ליפקין,
יעקב ישראלוב,
מנחם סטריין,
אלתר אונג'ר וילדיה,

יוסף המארכמן,
מאיר בלקינד,
דוד מלחי,
הילד תורג'מן,
ויקטור עמנואל דאק,
דוד חממן,
"דבר" יכיר תודה לכל מי שימצא
אחת התמונות הנ"ל למערכת ע"ש ב.
חבס. התמונות תוזרנה לבעליהן ללא
דיחוי וללא פגם.

אדם ליפקין

בז 22. פקיד טלפון
בלוד. יליד ירושלים.
ממשפחה ירושלמית
ותיקה. סבו בנה את
שכונת יפה נוף בירוש
שלים. נהרג בשונג על
ידי חייל בריטי. בדרור שנפלט מן האקדוח
ביום א' כ"ב בתמוז תרצ"ו (12 ביולי 1936).

יולי 1936, הארץ

דבר, יום שני, יולי 20, 1936; מדור Front page

תשובת אב שכול

ב"דבר" הודענו על מכתב של השתתפות בצער, אשר נשלח אל אביו של אדם ליפקין, מאת מפקד הגדוד אשר עליו נמנה החייל שכדור מאסף דוהו המית את אדם ליפקין. בתשובה למכתב ההוא כתב האב השכול אל מפקד הגדוד לאמור:

הגני מודה לכבודו על מכתבו מ-13 ביולי למר סרג'נט, ושתכנו תורגם לי. בתור אב שכול, ראש למשפחה האומד ללה, אני מוצא לחובתי להביע לכבודי, שאם אחרי חקירה יסודית יהיה כבודו משוכנע, כי האסון הכבד שנגרם לנו ופצע את לבותינו, הוא תוצאה ממקרה של אי-זהירות, כי אז רצוני ורצון משפחתי השכולה הוא למנוע או לכל הפחות להקל, את העונש הצפוי להיל.

עמנו ידע להכליל בימים קשים אלה על עשרות קרבנות צעירים וחפים מפשע, שנפלו בידי מרצחים מן המארב ובזדון. ואנו, המשפחה השכולה, לא נמצא נוחם בהענשת חייל בריטי, שכדורו התועה פגע בשונג בבנו היקר אדם ליפקין.

בכל הכבוד

חיים ליפקין

סבת מיתתו של אדם ליפקין עדיין לא נתבררה כל צרכה. ליפקין עבד כפקיד במשרד הטלפון של תחנת הרכבת כלור. ביום א' בצהריים נפגע מכדור, מאקדחו של חייל בריטי, שלדבריו נפלט הכדור במקרה. בענין זה מתנהלת חקירה והחייל נאסר. ליפקין היה יליד ירושלים, ומשפחתו ידועה בעיר. אביו בנה את השכונה "יפה-נוף", ממול בית החולים שערי צדק. בשנים האחרונות ישב ליפקין עם אחיו בתל אביב, הוריו יושבים בירושלים.

דבר, יום רביעי, אוגוסט 12, 1936

נמצא חייל

בסוף השבוע יעבר התקיים בפני בית משפט צבאי במרפנד דינו של החייל דובאקרט שין מהגדוד צמחיר, שנאשם ברשלנות המורה ומס למותו של אדם ליפקין, עובד בתחנת לוד. לפי השמועה נמצא החייל חייב ופסק הדין נשלח לאישור השלטונות הצבאיים ובעוד שבועים יתפרסם.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

דבר, יום שני, יולי 13, 1936

לויית אדם ליפקין

ושוב צעדה לוויה לאטה בתוצות העיר
זעברית המתעוררים לעבודת היום.
שוב בכי קורע לב בתוך דומיה הבוקר.
הורי הנפטר וקרוביו שבאו מירושלים,
עובדי רכבת עם מנהלם מר ברקוביץ,
זכוצה של חברי "מכבי", שהמנוח
היה חבר פעיל באגודה זו — הלכו
אחרי הארון.

הרב עוזיאל הספיד והעלה על נס
את עבודתם של עובדי הרכבת המסיי-
מים במאמצייהם את הקשר בין נקודות
הישוב בימים קשים אלה.

החזן קופרשטיין אמר בהספרו:
"אדם ליפקין נפל חלל כהות המולדת,
בהתמסרו למנוע את נעילת שערי הישר-

בים, בעמרו על משמר התחבורה. המור
לדת היבנה חיבמה, ואנו נמשיך בעבור
דתך! ובאשמורת הבוקר, נבוא ימי
הנאולה, נבוא עם פרחי הלאום לקב-
רים אלה ונגיד להם: "אלה הקרבנות
שבדמם הוקמה המולדת".

בשם עובדי הרכבת, גם בשם אלה
שלא באו ללויה בהיותם כתפקידם
האחראי והמסוכן בכל פינות הארץ,
נפרד מהנפטר הח' אברהם ב.

חברי "המכבי" עמדו דום ליד הקבר.
הונחו עליו ארבעה זרים, שלושה מטעם
הנהלת הרכבת ועובדיה בלוד וכתופח
ואחד מטעם אגודות "המכבי".

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: אתר תולדות המשפחה של אריה גילאי

שכונת אוהל שלמה

נוסדה תשנ"א 1891

על שם שלמה מזרחי, מנכבדי העדה.

בית עמיאל 76/109 עלוואן 2	בית חיים לפקין 76/108 עלוואן 4			בית פינקלשטיין 76/107 עלוואן 6	בית שמעון לפקין 76/106 עלוואן 8			בית פנחס לפקין 76/105 עלוואן 10			
עמיאל אברהם וסד אלה וסמך בית כנסת עמיאל	צוקרמן פנחס ואלקה	אנג'ל	תורג'מן רפאל ושרה	ויטנברג אברהם ונחמה עובדיה יצחק ותפוח	אבולעפיה יעקב ?	אסקיו יעקב ורבקה	כהן ראובן ושרה	זרים	דוד רפאל וסד	קסטל שלמה ודבורה	בבנישתי יצחק ושמחה

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זִכָּר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

חיים ליפקין Haim Lipkin

נולד בשנת: 1870

נולד בשנת 1286 (Turkish)

ראכליה 1 ירושלים

מקור: מפקד אוכלוסין ומרשם אוכלוסין

ספרי המוכתר 1824-1915 מקור: IGRA

מלחמה:			
285	ישראל קניס רב	4	וילנא
292	צמח צבי יהושע אקסל	7	
293	יהושע בן יוסף מזרחי	12	חבר
290	מרתה בן דוד מנחם צבי	13	חבר
289	יוסף האלר	15	סיני
287	לחמון קניס אקסל דוד	16	"
289	יהושע בן צמח מנחם וועלר	17	חבר
	חמון יוסף א"י	17	חבר
	מרתה בן יוסף אקסל	18	וילנא
	יהושע בן צמח מנחם	19	מנחם
	מרתה בן יוסף אקסל	20	וילנא
	אליה בן דוד מנחם צבי	24	
	צמח צבי יהושע אקסל	25	וועלר
	ישראל בן יוסף האלר	28	וילנא
	יוסף יהושע קניס אקסל	30	
	דוד בן יוסף אקסל	31	מנחם
293	יהושע בן יוסף אקסל	32	חבר
291	יוסף בן צמח	24	סיני
287	יהושע בן דוד מנחם צבי	25	וילנא
286	מרתה בן דוד מנחם צבי	29	"
286	מרתה בן דוד מנחם צבי	31	"
285	מרתה בן דוד מנחם צבי	32	"
298	מרתה בן דוד מנחם צבי	34	"
296	מרתה בן דוד מנחם צבי	35	מנחם
296	מרתה בן דוד מנחם צבי	36	"
297	מרתה בן דוד מנחם צבי	37	וילנא
288	מרתה בן דוד מנחם צבי	41	חבר
289	מרתה בן דוד מנחם צבי	44	"
מלחמה: 30 שנים			
286	מרתה בן דוד מנחם צבי	1	
297	מרתה בן דוד מנחם צבי	1	
295	מרתה בן דוד מנחם צבי	2	
286	מרתה בן דוד מנחם צבי	3	חבר

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

שלמה ליפקין אהיו
 נולד בשנת: 1900
 נולד בשנת 1316 (Turkish)
 ראכליה 1 ירושלים
 מקור: מפקד אוכלוסין ומרשם אוכלוסין
 ספרי המוכתר 1824-1915 מקור: IGRA

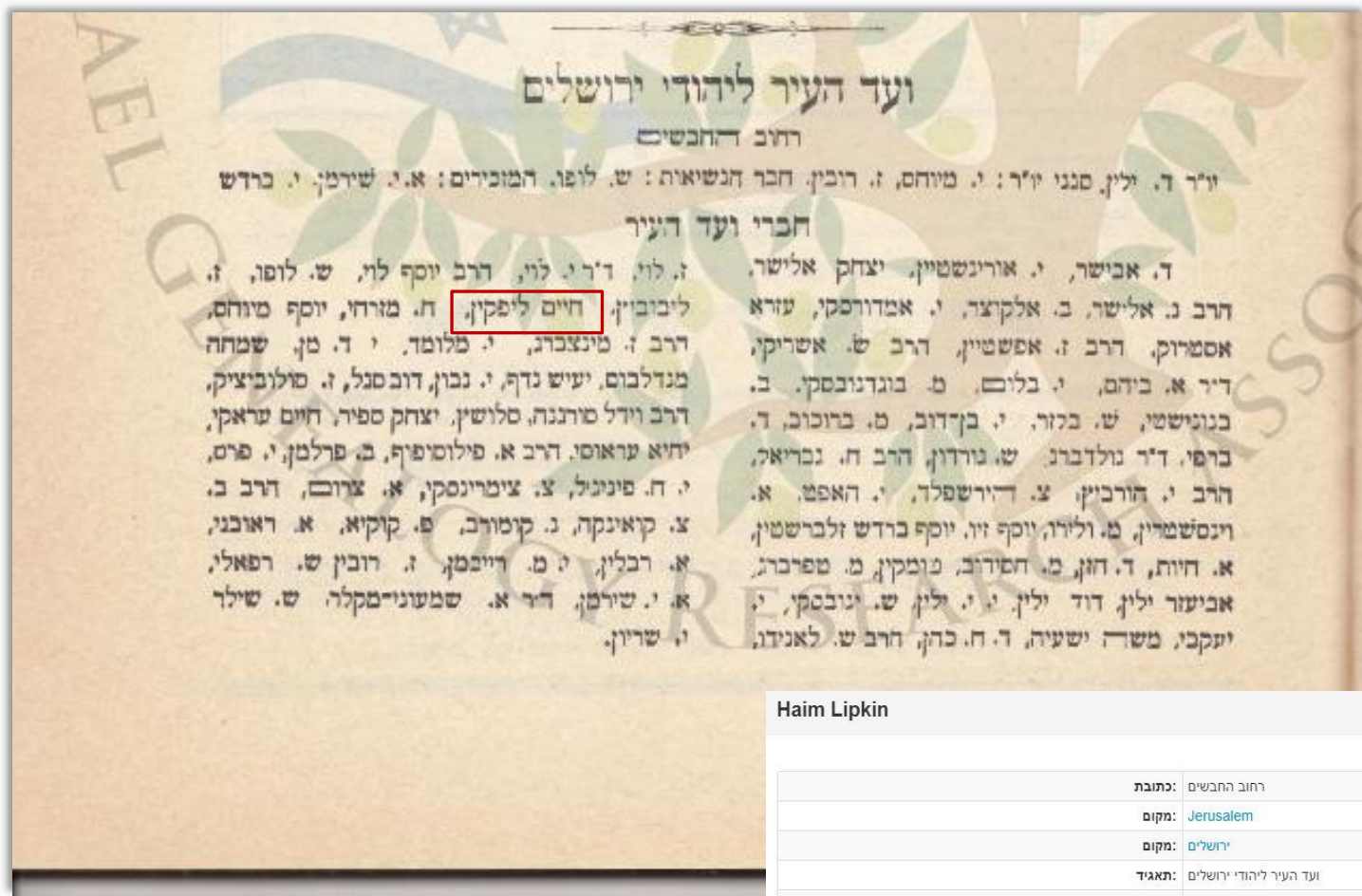
הכנסה	שנה	מספר	הכנסה	שנה	מספר
הכנסה	1901	39	הכנסה	1901	483
הכנסה	1902	3	הכנסה	1902	69
הכנסה	1903	63	הכנסה	1903	67
הכנסה	1904	68	הכנסה	1904	84
הכנסה	1905	108	הכנסה	1905	87
הכנסה	1906	1	הכנסה	1906	98
הכנסה	1907	18	הכנסה	1907	104
הכנסה	1908	14	הכנסה	1908	119
הכנסה	1909	16	הכנסה	1909	146
הכנסה	1910	1	הכנסה	1910	151
הכנסה	1911	3	הכנסה	1911	159
הכנסה	1912	5	הכנסה	1912	169
הכנסה	1913	11	הכנסה	1913	6
הכנסה	1914		הכנסה	1914	21
הכנסה	1915		הכנסה	1915	34
הכנסה	1916		הכנסה	1916	82

אביו חיים ליפקין

חבר ועד העיר 1921

מקור: IGRA

חיים ליפקין		Haim Lipkin
כתובת	רחוב החבשים	
מקום	Jerusalem	
מקום	ירושלים	
תאריך	ועד העיר ליהודי ירושלים	
משרה	חבר ועד העיר	
Language of Record	Hebrew	
Year of the Record	1921	

כר		מסמך דו-לשוני		ירושלים		55
חש	המק	המסל	חש	המק	המסל	
243	שליש יוסף	יגו	ספריו	201	שליש יוסף	ירושלים
						אמנות החברות

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

זכרו של חיים ליפקין

עתיקות — אורו עיניו, וקולו צלצל
בצליל נעורים.

באתי אליו כדי לרכוש בשביל בית
הנכות שלנו את האוסף הנבחר של מס'
בעות ברכוכבא שברשותו: עשר סטרי
כמות של מרד ברכוכבא במצב יוצא
מהכלל, דיגרים של אותו מרד, מטב'
עות ברונזה גדולים וקטנים של אותו
מרד — בסך הכל 56 מטבעות נבחרים.
שיחתנו ארכה. קשה היה לו להסרד מי
מלויים אלה שלחהו שנים כה רבות בי
חייו. אך הוא התאמץ והראה ותרנות
יוצאת מהכלל, והסכים להעבירו לבית
הנכות ולהציב בכך יד ושם למפעל
חייו. זה היה קרבן השני הגדול שלו
לארץ: את אחד מבניו, איש ההגנה,
שיכל באורח טראגי, ושבוועים לאחר
שנסרד מהאוסף, שבק חיים לכל חי בי
השאירו אלמנה ומשפחה ענפה של
בנים ובני בנים.

אחד הצנועים אשר עשו במלאכה
אחת. לא איש מדע היה, אך הוא הרבה
בבודנו ביהודי הגולה ובגוים. יחי וזי'
רו מבורך.

מ. נרקיס

רבי חיים ליפקין היה לו חלק נכבד
בתפוצת הגניזה הקאהירית. הוא הוא
אשר קנה בשקים ואף גילה שכבות לא
נודעות בגניזה, לאחר שנאמר לו ש'
הגניזה נתרוקנה. עלים אלה בשקים ו'
בתיבות הוביל ללונדון ולקמבריג' ו'
מכרם שם. טרם היתה בירושלים ספריה
שהיה לה ענין בגניזה ובמכמניה. ויפה
היה לשבת ולהאזין לסיפוריו הדרמ'
חיים שובייהלב של ליפקין, בין בעודו
בשנות העמידה ובין בשעה שהוא כבר
שכיב מרע. עיניו האפורות והגדולות
נוצצו והוא כולו התלהבות.

רק לסגני כחדשים בקרתיו, והוא חוי'
לא ומלא ספקות, אך משהחל לספר כי'
צד הגיע אליו רבע השקל כסף מן הי'
מרד הראשון (מטבע יחיד בעולם, בי'
בריטיש מוזיאום) או כשסיפר כיצד הי'
גיעו אליו הסטרדכמות הגהדרות של
ברכוכבא, ואף כשהיה זה סיפור הג'
גיוה ויחסיו עם סוחרי מטבעות או

מר ליפקין אהב לספר על קשריו עם
אבי הנמיסמטיקה היהודית המודרנית,
סוחר המטבעות המפורסם ליאוסולד
המבורגר. הוא היה איש האמינים של
המבורגר, והוא רכש בשבילו את הי'
מטבעות החשובים ביותר, ביחוד את
מטמון הדתרים של מרד ברכוכבא ש'
נתגלה בשנת 1887, אשר המבורגר טר'
סם אחרי כן בספר, החשוב עד היום לי'
מחקר הנמיסמטיקה היהודית, ואשר
בו הוא מתאר באורח דרמתי את דבר
הגיע אליו המטבעות שנרכשו, כפי ש'
הוא מוסר לפי המכתב העברי, מלא

חפנים או שלוש" ככתבם. אוסף המ'
בורגר הוא כיום אוסף מטבעות ארץ'
ישראל החשוב של בריטיש מוזיאון ב'
לונדון.

מודעות מן העיתונות המעידות על מעורבותו של אביו בחברה ובחיי העיר מקור: עיתונות יהודית היסטורית

החרות ירושלים, יום שישי, דצמבר 22, 1911; עמוד 3

ירושלים.

הבחירת להעיריה. — ידידנו מר י. בלום מסר לנו הידיעה הזאת בחיותו אחד מהנאספים בהישיבה לסדור הבחירות בהעיריה אתמול, כי נבחרו למסדרי הבחירות: **המושלימים שלשת**, מתיחודים ששה, ומהנוצרים אחד. ששת היהודים הם האדונים: מר אלברט ענתבי, ד"ר מזית, אידלסון, **חיים ליפקין**, יחזקיהו טאניר ואברהם עמיאל. נקוה כי אחינו אלה ידעו איך להגן על כבוד עם שינחל המקום הראוי לו על פי זכויותיו.

החרות ירושלים, יום שישי, מאי 03, 1912; עמוד 1

מורה טורקית.

כל החפץ ללמוד את השפה הטורקית על בוריה ולהשתלם בה, יש לו שעת הכושר עתה לקבל לקחים אצל המורה המוכהק מר נסים כבר מיכאל — שעת הלמוד בכל יום, שעה ומחצה — משעה י"ב בערב עד א' וחצי בלילה. השעורים יהיו בכנופיה של עשרה תלמידים, ב ש כ ר המשה פרנק לחודש. לפנות אל ה' **חיים ליפקין** בשכונת שערי ירושלים (אכולבסל).

החרות ירושלים, 19.09.1910, page 1

מכרכים אנחנו את ידידנו הנכבד ומאד נעלה מר אהרן מני ליום כלולתו את העלמה הכבודה סימי יסאן ומאחלים אנו להזוג ימי אשר וחצלחה. ידידיהם המוקירים ערכם **חיים ליפקין**, רעיתו, בניו ובנותיו.

החרות ירושלים, יום ראשון, אוקטובר 05, 1913

בן ציון אהרן בוטון ורעיתו — מכרכים את כל קרוביהם וידידיהם ומיודעיהם בכלל, ואת הא' **חיים ליפקין** ורעיתו וכ"כ בפרט, בכתיבה וחתימה טובה.

החרות ירושלים, יום ראשון, מאי 03, 1914; עמוד 1

ברכה

טעמך לבנו חננו מכרכים את הארזון הנכבד מר **חיים ליפקין** ורעיתו חיקרה מרת נעלה ליפקין, בברכת כסמ"ט וכסמ"ט ליום חולד לחם נכד יקר; ובברכותינו נס' לחצמד חננים מר בנימין מאשיוף ורעיתו הנחמה מ' חנה מאשיוף, ליום חולד לחם הכן הככור זה. ויח"ר כי יגדל ויהיה בן עבריי גאמן לעמו ולשפתו. ברגשי כבוד וככ"צ.

בן-ציון ו לאה בוטון

החרות ירושלים, יום שני, ספטמבר 19, 1910; עמוד 1

מכרכים אנחנו את ידידנו הנכבד ומאד נעלה מר אהרן מני ליום כלולתו את העלמה הכבודה סימי יסאן ומאחלים אנו להזוג ימי אשר וחצלחה. ידידיהם המוקירים ערכם **חיים ליפקין**, רעיתו, בניו ובנותיו.

החרות ירושלים, יום רביעי, מאי 06, 1914; עמוד 1

במקום הזמנה פרטית.

מתכבדים אנחנו להזמן את כל קרובינו, ידידנו ומכירנו להשתתף בחגנו חג הכנסת בננו לכריתו של אאע"ה אשר יהיה א"ה ביום ד' י' אייר תרע"ד, שעה 9 אירופית, בבית חורינו **חיים** ונעלה ליפקין. ברגשי כבוד, בנימין וחנה מאשיועף ירושלים — בשכונת "אכולבסאל"

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

ביתם של חיים וגלה ליפקין בתל אביב
פרישמן 55, הבית אליו עברו לאחר נפילת בנם

מצבות הוריו חיים וגלה ליפקין
מקור: אתר חברה קדישא

ת. פטירה: כה סיון תשט"ז
4 ביוני 1956
קרית שאול

ת. פטירה: כו כסלו תשכ"ה
30 בנוב' 1964
קרית שאול

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

אמו ואביו
גלה ליפקיו בת יוחנן צבי שלאנק
חיים לפקין בן יצחק
התגוררו ברחוב פרישמן 55

גלה ליפקין בת יוחנן	
	
פרישמן 55	כתובת
Tel Aviv - Yafo	מקום
תל אביב - יפו	מקום (עברית)
68	גיל
Hebrew	שפת הרשומה
בת	מגדר (עברית)
1944	שנת הרשומה
57297	שורה

חיים ליפקין	
	
פרישמן 55	כתובת (עברית)
Tel Aviv - Yafo	מקום
תל-אביב - יפו	מקום (עברית)
72	גיל
Hebrew	שפת הרשומה
1947	שנת הרשומה
44	שורה

ליסר, אליזה בת יוסף (34) זכריתו 16	ליסמן, בריטה בת סלמיון (28) דב חזו 22	ליסמן, נמן בן יעקב (50) החשמונאים 57187
ליסר, עזנה בת הירברט (21) פרישמן 41	ליסמן, נטע בת יעקב-יוסף (50) "	57188
ליסר, צבי בן ראובן-יוסף (39) אידלסון 57118	ליסמן, שושנה בת יעקב-יוסף (60) פרישמן 9	57189
ליסר, איוון בן יעקב (39) ארנון 178	ליסמן, אברהם בן יעקב (42) זווה 20	57190
ליסר, שושנה בת מרדכי (32) ארנון 178	ליסמן, שנה בת יונה (35) זווה 20	57191
ליסר, אריה בן שמואל (49) פרישמן 35	ליסמן, שפאל בן יצחק (61) ישראל'ס 12	57192
ליסר, עזריה בת אנהל (41) פרישמן 35	ליסמן, רחל בת דב (57) ישראל'ס 12	57193
ליסר, שמואל בן יצחק (40) "	ליסמן, שנה בן יעקב (37) נחמני 52	57194
ליסר, מלכה בת שפלה (40) ש"י הרכבת 3	ליסמן, בלה בת יהודה (32) נחמני 52	57195
ליסר, ברוך בן ישעיהו (72) בלפור 3	ליסמן, אשר בן מרדכי (43) סירדין 142	57196
ליסר, רחל בת דב (73) בלפור 3	ליסמן, טובה בת מרדכי-יצחק (37) "	57197
ליסר, יצחק בן צבי (40) אבי 208	ליסמן, רפאל בן יצחק (57) ריונבוס 8	57199
ליסר, יהודה בן צבי (35) אבי 208	ליסמן, דב בן רפאל (20) ריונבוס 8	57200*
ליסר, יונידה בת רפאל (57) התבור 35	ליסמן, רבקה בת אברהם (65) רות 14	57201
ליסר, בנימין בן צבי (28) התבור 35	ליסמן, הורסט בן יעקב (29) שבטי-ישראל 43	57202
ליסר, לאה בן יוסף-בנימין (27) התבור 35	ליסמן, יאזב בן יעקב (24) שבטי ישראל 43	57203
ליסר, ביילה בת נחמן (53) לילינבלום 33	ליסמן, דני בת יצחק (48) שבטי ישראל 43	57204
ליסר, יוסף בן ברוך (55) לילינבלום 33	ליסמן, קורט בן גאורג (53) שלמה המלך 85	57205
ליסר, צפורה בת אריה (30) נחמני 59	ליסמן, כסי בת יצחק (38) שלמה המלך 85	57206
ליסר, מרדכי בן אפרים (31) נחמני 59	ליסמן, מסס בן יחזקאל (56) שפינוזה 27	57207
ליסר, מנחם בן שמואל (41) עצמון 12	ליסמן, מרדכי בן אריס (48) שפינוזה 27	57208
ליסר, מרים בת ישראל (32) עצמון 12	ליסמן, הנס בן מסס (22) שפינוזה 27	57209
ליסר, שמואל בן צבי (30) קרית-מאיר 8	ליסמן, יוכבד בת חיים (29) "	57210
ליסר, יהודית בת שפלה (27) קרית-מאיר 8	ליסר, ש"י בן ציון 17	57211
ליסר, רחומה בת אליעזר (27) בר כוכבא 56	ליסר, משה בת אברהם (32) "	57212
ליסר, יעקב בן שאול (29) נאולה 7	ליסר, יעקב בן דוד (46) שבע-ים 128	57213
ליסר, עזנה בת יוסף (26) נאולה 7	ליסר, יפה בת אליעזר (42) כבעים 128	57214
ליסר, קרש בן שמעון (56) חס 86	ליסר, אליעזר בן יעקב (20) כבעים 128	57215
ליסר, אריה בן זאב (52) אידלסון 28	ליסר, מלכה בת שפלה (35) "	57216
ליסר, רבקה בת אלכסנדר (35) "	ליסר, ש"י מונט-טצ' ב' בית פלטה 9	57217
ליסר, אהרן בן יצחק (49) בלפור 27	ליסר, גניה בת זרה (30) "	57218
ליסר, רבקה בת מאיר (74) בלפור 27	ליסר, מרדכי בן ליסא (57) אה"ע 106	57219
ליסר, יצחק (48) בלפור 27	ליסר, רבקה בת ליסא (39) אה"ע 106	57220
ליסר, חיים בן יעקב (40) הרצל 102	ליסר, אליה בת משה (61) בורוכוב 23	57221
ליסר, מלכה בת שמעון (36) הרצל 102	ליסר, משה בן יצחק (56) ביליץ 10	57222
ליסר, נחמן בן יצחק (49) גוש חלב 9	ליסר, מרדכי בת ישעיהו (54) ביליץ 10	57223
ליסר, בלה-חנה בת יהודה (37) גוש חלב 9	ליסר, מרים בת משה (28) ביליץ 10	57224
ליסר, לילי בת דוד (26) נגבול 30	ליסר, חיים בן (56) מרחביה 11	57225
ליסר, יואל בן אליהו (65) דיונונג 201	ליסר, לאה בת (51) מרחביה 11	57226
ליסר, שרה בת משה (60) דיונונג 201	ליסר, ברוך בן משה (34) שיינקין 74	57227
ליסר, משה בן יעקב (40) לבנדה 27	ליסר, שויל בת עזראל (31) שיינקין 74	57228
ליסר, מרייזה בת בנימין (33) לבנדה 27	ליסר, אליזבתה בן צבי (65) נחמני 74	57229
ליסר, יונה בן מרדכי (48) חר"צ 58	ליסר, קלית בת יוחי (65) נחמני 74	57230
ליסר, נחמה בת אברהם-איוון (45) "	ליסר, יוחא בן חנוך (42) ארלווירוב 11	57231
ליסר, אהרן בן זלמן-חיים (40) "	ליסר, יהודה-הל' בת יצחק-מרדכי (78) "	57232
ליסר, רבקה בן חיימיליב (37) "	ליסר, עזרה 9	57233
ליסר, רחל בת אברהם (49) ח' חי 108	ליסר, אברהם בן ישראל (61) הרצל 54	57234
ליסר, ספה בת זאב (24) ח' חי 108	ליסר, יהודה בן חנוך (34) הכרז 11	57235
ליסר, אריה בן ברתולד (42) "	ליסר, יצחק בן מיכאל (26) התבור 11	57236
ליסר, ש"י מונט-ר' עטובא בית בריקובין 38	ליסר, ד' נחמני ב' שפמן 31	57237
ליסר, אסתר בת שלמה (38) "	ליסר, רבקה בת מרדכי (31) "	57238
ליסר, חיים בן דוד (53) ש"י הרכבת 2	ליסר, יואל בן שמואל-יוסף (32) עזרה 38	57239
ליסר, לילנה בת מרדכי (53) ש"י הרכבת 2	ליסר, מרים בת יוסף (29) כבוד 38	57240
ליסר, אברהם בן בצלאל (45) טוביה 7	ליסר, מרדכי בן אפרים-יעקב (32) "	57241
ליסר, חנה בת חיים (42) עזריה 7	ליסר, מרדכי בת משה (31) שיינקין 54	57242
ליסר, אברהם בן דוד (33) שבי 61	ליסר, חוקאל בן יצחק-גרשון (35) שפ"ר 54	57243
ליסר, טובה בת נחום (33) שבי 61	ליסר, הדסה בת הלל (35) שפ"ר 10	57244
ליסר, לילנה בת חיים (56) דב חזו 22	ליסר, אליהו בן יוסף (52) החשמונאים 69	57245
ליסר, מניה בת חיים (56) דב חזו 22	ליסר, מלכה בת מרדכי-צבי (49) "	57246
ליסר, רחל בת אריה-ליב (58) אה"ע 76	ליסר, חנה בת אליהו (20) "	57247
ליסר, שמואל בן שלמה-ניסן (56) אלנבי 33	ליסר, זאב בן מאיר (33) זולטשן 64	57248
ליסר, חנה בת ישראל (56) אלנבי 33	ליסר, חנה בת פאול (32) אבי 166	57249
ליסר, ורנה בן ברנון (33) אבי 166	ליסר, יהודה בן פאול (32) אבי 166	57250
ליסר, אהרן בן אברהם (57) ברנשטין חז"ל 9	ליסר, חיים בן אהרן-יהודה (24) גנסי 5	57251
ליסר, לאניה בת אליכס (46) "	ליסר, אבא בן מיכאל (46) דיונונג 202	57252
ליסר, אהרן בן אדולף (43) יל"ג 62	ליסר, איווה בת הרמן (33) דיונונג 202	57253
ליסר, אריה בת משה (33) יל"ג 62	ליסר, מסס בן דוד (33) דב חזו 22	57254
ליסר, חיים בן אהרן-יהודה (24) גנסי 5	ליסר, חנה בת שמואל (44) מואה 71	57255
ליסר, אבא בן מיכאל (46) דיונונג 202	ליסר, אהרן בן דב (20) מואה 71	57256
ליסר, איווה בת הרמן (33) דיונונג 202		
ליסר, מסס בן דוד (33) דב חזו 22		

מקור: עיר בראי תקופה - ירושלים החדשה בראשיתה

מחבר: יהושע בן-אריה יד יצחק בן-צבי, 1979, עמוד 274

"איש היה בירושלים ושמו ר' יצחק ליפקין, אחד מזקני החלוצים הראשונים של א"י. והיה אחד האישים הפעילים ביותר בשדה המסחר בארצנו. נפטר ביום י"ט אדר ראשון התרפ"ז, בן שלש ותשעים שנה, והניח אחריו משפחה גדולה בת מאה נפש ויותר. בשנת התרנ"ד הקים מכספו שכונת "שערי ירושלם" על יד שכונת "שערי צדק", "וסמוכה לה עוד שכונה — "אהל שלמה" י מספר הדירות בה. 40 — יש מהן שנשארו על שמו. ורבים מהן מכר ליחידים בתשלומים קלים לשיעורין. הוא היה מתנגד ל'חלוקה ולשנוירות, וחיבב תמיד את הפועל ואת האומן ואת כל המתפרנסים מיגיע כפם".*

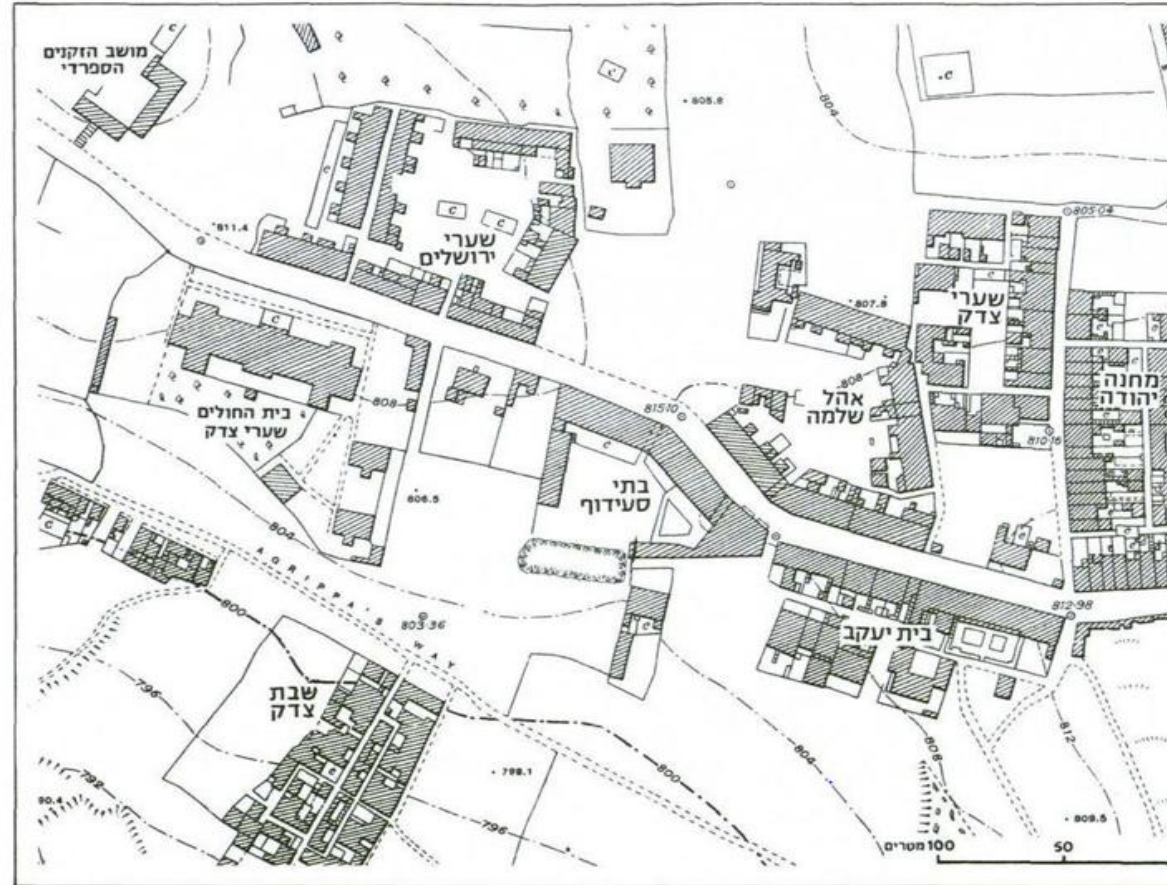
* ו. גרייבסקי, ספר הישוב, עמי. 48.

שערי ירושלים
מקור: Wikimedia

רחוב אבו באסל
מקור: Wikimedia

שם: עמוד 275 מפת שכונות מעלה דרך יפו (סביבות מחנה יהודה). (מפות ראשית המנדט, מיפוי — 1922; תוספות — אוקטובר 1923).

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

יצחק ליפקין פעלז, סבו של אדם מקור: תדאר אנציקלופדיה לחלוצי הישוב ובוני עמ' 278

האריך, יום ראשון, ח' סיון, 1927, עמוד 4

— היתה לפי זה קודם שנפטר המשא והמתן הנזכר.
המשלה תחילה כבר בהכשרת הפרקע הנזכרת ומעסיקה בזה עשרות פועלים יהודים וערבים.

ר' יצחק ליפקין ז"ל
ביום י"ט אדר א' נפטר הישיש ר' יצחק ליפקין, שזכה לכבוד חרבות ירושלים: שתי שכונות — "שערי ירושלים" ו"אוהל שלמה". המנוח היה בן תשעים. זכה לדור שלשים ורבעים. הוא היה מרחיק לוצים הראשונים, משרידי הדור תישן. הוא בא לארץ בנערותו, בהיותו בן שמונה. המנוח כתב כמה ספרים, כדברים שבעדקה.

כשני ימים הרגיש כאב בלבו ובתוך כרי היסורין יצאה נשמתו ברגעים אחרים

מקור: סיפורי ארץ-ישראל: אבו אל-באסל
מאת: ד"ר אליהו בורוכוב

http://www.yoavview.com/Yoavview/SITE/?action=showobject&sn=2_834

יצחק ליפקין (פעלז)

נולד בפנינסק, רוסיה הלבנה, בשנת תקצ"ד (1834), לאביו ר' יוסף משה פעלז, מחסידי המקורבים של ר' אהרן מקארלין. למד בחדרים ובבית המדרש. כשהחליטו הוריו לעלות ארצה ואביו נסע אתו לברכת פרידה אל הרבי מקארלין שאל אותו הרבי, מה יעשה בארץ-ישראל? — השיב הנער, שיתכסה בחול עד צוארו ויעסוק בתורה, והרבי ברכך אותו, שיתעשר בארץ-ישראל ויוכה לראות דור רביעי, — וכן היה.

בשנת תר"ו יצאו לדרך, ובינתים פרצו מהפכות ומלחמות בכמה ארצות באירופה ובבלקן, ורק בקושי ובסכנת נפשות הצליחו להגיע באניה עד בירות, ומשם ברכיבה על גבי פרות כשבעים, בהפסקות, עד שהגיעו דרך צפת לטבריה ושם התישבו.

כשנפטר אביו לאחר שנתים עלה ירושלימה, למד בישיבה והצטיין בשקידתו ובידיעותיו. נשא לאשה את איטה טוביה, בת ר' משה בן שמעון שמרלינג, מראשוני

הישוב האשכנזי החב"די בחברון (נפטר בירושלים, ט"ז אייר תרנ"ט). ואם כי הובטחו לו מזונות על שלחן חותנו לשלש שנים, לא רצה לאכול "לחם חסד", ומיד אחרי התתונה החל לעסוק במסחר בכספי הנדוניה שקיבל (400 גרוש טורקי, סכום חשוב בימים ההם). השכיל לקיים יחסים טובים עם הערבים תושבי חברון והסביבה ועם נכבדיהם, וכך יכול להתזקק מעמד בתור סוחר

עמיהם, ואף לבקר בכפרים רכוב על חמורו לגבות חורבות, אם כי לא פעם היתה דרך כזו בחזקת סכנה בשל מנהגיהם הפרועים של לקוחותיו. הוא קיים יחסי ידידות אף עם "הרב השחור", הוא השייך אבריה מכתב דהריה (דביר, קרית ספר בתנ"ך), בן לאם כושית ושחור גם הוא, שכל ערביי הסביבה פחדו ממנו ויהודי חברון שילמו לו "דמי חסות", שנרשמו בפנקסי הח' לוקה של כולל חב"ד בשם תשלומים ל"הרבי השחור". ר' יצחק היה הראשון שהעניז לצאת לדור חוץ מחצר היהודים ואחריו יצאו גם אחרים וכך התרחב שטח הישוב היהודי בעיר האבות.

בשנת תר"ן עבר לירושלים והמשיך לעסוק במסחר ובשנת תרנ"ד בנה את שכונת "שערי ירושלים" (הי' דועה בשם "שכונת אבו בסל" בקצה רחוב יפו, ליד שכונת "שערי צדק") וסמוכה לה עוד שכונה "אוהל משה", ובהן 40 דירות, שחלק מהן מכר ליחידים בתשלום נוחים. חיבב את אנשי העבודה והמלאכה והתנ"ך גד ל"חלוקה" ולחיי בטלה ופשיטת-יד.

כשעלה ארצה היה נתין רוסי. כשנתן הקונסול הבריטי הראשון, פ"א, חסות בריטית לכל יהודי בארץ שרצה בכך, קיבל את הנתינות הבריטית ואז החליף את שם-משפחתו מ"פעלז" ל"ליפקין". לאחר זמן, כש' הממשלה הבריטית סילקה את חסותה — בעקב הסכם עם הממשלה הטורקית — מעל כל ה"נתינים" שלא נולדו בשטח בריטי, השיג במהרה תעודת חסות מה-קונסול האמריקאי. אך הפחה הירושלמי הציק לו בהפר' עות בעסקיו ובסירוב לאשר את קניותיו והתקשרויותיו והציר האמריקאי היה מוחה בפני הממשלה המרכזית ובסוף שידל אותו הפחה בדברים ובהבטחות ליחס טוב והוגן, ואז קיבל את הנתינות הטורקית.

במלחמת-העולם הראשונה גזר עליו המצביא ג'מאל פחה גירוש לאנטוליה, ולמרות גילו המופלג נמלט לחיפה והסתתר שם כשנה וחצי עד שהצבא הטורקי נהדף מהארץ.

כל ימיו, עד שנתו ה-93, התהלך בריא ובקומה זקופה, רק בשני ימיו האחרונים חלה ונפטר בירושלים, י"ט אדר ב' תרפ"ז.

השאיר אחריו משפחה ענפה בת שלשה דורות (116 נפש).

צאצאיו: יעקב, חיים, שמעון, פנחס, שרה פרידה אשת יעקב סלונים (חברון), לאה, אשת צדוק קרויז, חנה אשת משה אליהו זקס ורבקה אשת פיבל וילנר.

ירושלים העברית מחוץ לחומת העיר

מד. "שערי ירושלים" —
תרנ"ד (1894)

איש היה בירושלים ושמו ר' יצחק ליפקין, אחד מזקני החלוצים הראשונים של א"י והיה אחד האישים הפעילים ביותר בשרה המסחר בארצנו. נפטר ביום י"ט אדר' ראשון התרפ"ז, בן שלוש ותשעים שנה, והניח אחריו משפחה גדולה בת יותר ממאה נפש. בשנת התרנ"ד הקים מכספו שכונת "שערי ירושלים" על יד שכונת "שערי צדק" וסמוכה לה עוד שכונה — "אוהל שלמה". מספר הדירות בה — 40. יש מהן שנשארו על שמו. ורבים מהן מכר ליחידים בתשלומים קלים לשיעורין. הוא היה מתנגד ל"חלוקה" ולשנודרות, וחיבב תמיד את הפועל ואת האומן ואת כל המתפרנסים מיגיע כפם.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

מקור: עיתונות יהודית היסטורית

הארץ, 31.07.1936 עמ' 5

קטעים מתוך מאמר של פנחס בן צבי גראייבסקי שנכתב לזכרו של אדם ליפקין על סבו ר' יצחק ליפקין

פנחס בן צבי גראייבסקי

אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם לַפְּנִים

מוקדש לזכרו נכדו אדם
ליפקין, שנהרג בלוד.

ר' יצחק ב"ר יוסף משה ליפקין היה אחד ממוני החלוצים הראשונים של ארץ ישראל, אחד הפעילים ביותר בשדה המסחר בארצנו. הוא נולד בפּינסק בשנת תקצ"ד, בעודו נער, עלה עם הוריו לאח"ק. הוא היה מסד פר, כי לפני צאתו מרוסיה לאח"ק, הלך יחד עם אביו לקבל ברכת הפרוי דה מן האדמו"ר הק' רבי אהרן מקארלין זיע"א. פנה האדמו"ר אל הנער ושאלהו: "מה יהיו מעשיך בא"י?" והנער השיב באומץ לב: "אתכסה בחול עד צוארי ואעסוק בתורה". כי תמיד רגיל היה לשמוע שבאה"ק הולכים בני אדם ערומים ויחפים. האדמו"ר ברכו ברכת דרך נצלחה ואחל לו שיתעשר באח"ק ויוזכה שם לדור רבנים. וכל הברכות נתקיימו בו.

בירושלים בנה ישיבה שלמה על שמו, ויש בתים שנשארו על שמו, ויש מהם שמכר ליחידים בתשלומים לשיעורים, ועל ידי כך עזר לכמה וכמה משפחות לרכוש להם בתים לגור בהם. הוא היה שונא את הפרסום ונחבא אל הכלים. הוא היה צועק ככרוכיא על אשר הציונים מרבים להכריז על כל פסיעה קטנה שעושים, על כל עליה קטנה, ותמיד הזהיר על הפרסום שהוא מוזק יותר משחוא מועיל. הרבה היה המנוח מספר על יסורי הדרך שסבלו, וכמה היה קשה להם לעבור את הנבולים, כי היתה מלחמה בארץ, ויריות תכופות היה עליהם לסבול, ורק אחרי סכנת נפשות הצליחו לבוא באניה לבירות, ומשם רכבו על פדות במשך חמשה עשר יום לסירורני, עד בואם צפתה, ומשם לטבריה. בטבריה גרו כשנתיים ימים, ושם מת עליו אביו ז"ל, עזב את טבריה ובא לגור בירושלים, מקום שם נכנס לישור בה ותחל ללמוד בשקידה נמרצה. שכלו החריף והשקפתו הבהירה משכו אליו את הלבבות. הוא נשא לו לאשה את הנ' איטא טובא בת מר משה שמרלינג, שנחשבה בין המשפחות המיוחדות בחברון. הוא קבל גדוניה: 400 גרוש טורקי, שהיה סכום גדול מדי בזמן ההוא, וגם מזונות על שלחן חמותו שלש שנים. מיד אחרי התונתו החל לשלוח ידו במסחר, ואף על פי שהעדרים בחברון, ובפרט בזמן ההוא, יו יהודים לפראים ושוודים, הצליח להגביר השפעתו, עשה הון, ובנאמנותו וישרותו היה מכובד על חברות, על אנשי העיר והכפרים.

הוא היה מתנגד לחלוסה ולשנזירות, ותמיד אהב את הפועל והאומן ואת כל המתפרנס מיגיע כפיו. בעל מרץ גדול היה, מעולם לא ישב בחבוק ידיים. חסון וזקוף היה עד ימיו האחרונים, ועל כל האסונות שתכפו עליו בימי חייו התגבר כארי, "והיו רוכב על אסונו".

מיתתו היתה פתאומית והטובה, יומים לפני פטירתו שב מבית הכנסת, והתאונן על לחץ לבו, ונבא שקרב קצו. מיד הבהילו את ד"ר וולאך ואת כל משפחתו. ד"ר וולאך צחק על משב-תו, ואמר שמצבו טוב מאד, אבל לב המנוח נבא ביתר דיוק. דעתו היתה צלולה עד רגעו האחרון, והוא מת "מיתת נשיקה" ממש, ביום י"ט אדר ראשון ה'תרפ"ז, בן שלש ותשעים שנה. בין החלוצים הראשונים בוני ציון ומישיבה יחשב גם שם המנוח הר' יצחק ליפקין ז"ל.

הוא היה חותם בראשונה שמו יצחק מקרלין ושם משפחתו בפּינסק היה "פעלו", ורק כאשר קבל עליו חסות בריטניה קבל עליו השם ליפקין.

"כי מדי דברי בו זכר אֶזְכְּרֵנו עוֹד" (ירמיהו לא, יט)

סיפור חייו

אדם ליפקין בן חיים וגלה לבית שלאנק. נולד בשנת יא טבת תרע"ב (1.01.1912) בירושלים. אדם הצעיר מבין שבעת ילדי המשפחה. המשפחה התגוררה ב"בית ליפקין" בשכונת "שערי צדק", בכניסה לשכונת "אהל שלמה" היא שכונת "אבו אל-בסל" וסמוכה לה שכונת "שערי ירושלים". סבו של אדם, ר' יצחק ליפקין, עלה לארץ-ישראל בשנת 1841 והתיישב בחברון. ב-1861 עבר לירושלים ולימים היה בין המייסדים שכונות אלו. אביו חיים ליפקין היה חבר ועד הקהילה בעיר והיה מעורב בחברה ובחיי העיר.

ימי נעוריו ובגרותו של אדם ליפקין עברו עליו בבית אביו בירושלים עם שלמה אחיו ואחותו האהובה יונה. אחיותיו ואחיו הבוגרים נישאו ועזבו את הבית קודם לכן. אדם למד בירושלים בבית ספר למסחר וסיים את בית-הספר הטכני הגבוה מונטפיורי. הוא היה חבר "מכבי" ועסק הרבה בספורט. לפרנסתו עבד כטלפוניסט בתחנת הרכבת של העיר לוד. תחנת לוד היתה צומת חשובה לרכבות מאירופה למצרים. הייתה זו התחנה העמוסה והפעילה ביותר בארץ ישראל באותה עת. אדם היה חבר בארגון ההגנה ותפקידו זה הקל עליו לאסוף מידע חשוב על הכוחות הבריטיים ולמסרו למחתרת היהודית.

בכ"ב תמוז תרצ"ו (12.7.1936), בעת תיקון אחד הטלפונים, פגע בו בשוגג כדור שנפלט מאקדחו של חייל בריטי והוא נהרג במקום. אדם הובא למנוחת עולמים בבית הקברות הישן בתל-אביב.

שמו הונצח בספר "בדם ובאש" מאורעות תרצ"ו-תרצ"ז.

"כִּי מֵדִי דְבָרִי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד" (ירמיהו לא, יט)